7/5103,5172

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergesi Hk.

04.01.02* 00561

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 22.11.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5103-12251/29229 sayılı yazısı

b. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 04.12.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5172-12379/29554 sayılı yazısı

c. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 13.12.2001 tarihli ve BDDK.DEG/BG-11161 sayılı yazısı

d. T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 20.12.2001 tarihli ve 201459 sayılı yazısı

Afyon Milletvekili Sn. İsmet ATTİLA tarafından Sn. Başbakana tevcih edilen 7/5103-12251 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a)'da kayıtlı yazı üzerine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan alınan ilgi (c) yazısının sureti ile Afyon Milletvekili Sn. Halil İbrahim ÖZSOY tarafından Sn. Başbakana tevcih edilen 7/5172-12379 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (b)'de kayıtlı yazı üzerine T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nden alınan ilgi (d) yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Dr.Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EK: 1 (1 Yazı,2 Sayfa)

DAĞITIM:
Bilgi :
Başbakanlığa

Değerlendirme ve Uygulama Dairesi

SAYI :BDDK.DEG/BG - 11161

7/5103, 5172

13 ARALIK 2001

Devlet Bakanlığına
(Sayın Dr. Kemal Derviş)

İLGİ: 07.12.2001 tarih ve B.02.0.019(16)3754 sayılı evrak akış talimat formunuz eki Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 26.11.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-598/5476 sayılı yazısı.

Afyon Milletvekili İsmet Atilla'nın Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün ilgide kayıtlı yazısı ekinde yer alan 7/5103-12251 sayılı soru önergesinde yer alan ve Kurumumuzu ilgilendiren hususlara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1- İktisat Bankası T.A.Ş.'nce (Banka) bir taraftan Bankalar Kanununun kredi sınırlamalarına ilişkin hükümlerini dolanmak, diğer taraftan bazı vergisel avantajlar sağlamak amacıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulu Trade Deposit Bank'a (TDB) depo yapılmış ve bu depolar karşılığında TDB tarafından Türkiye'de yerleşik firmalara kredi kullandırmıştır. Bu tür kredi kullandırımlarında kredilerin geri dönmemesinden kaynaklanan zarar nihai olarak İktisat Bankası T.A.Ş.'ne ait olmaktadır. Bu durum murakıp raporlarında tespit edilmiş ve İktisat Bankası T.A.Ş.'nin bilançosunun daha şeffaf bir yapıya kavuşturulması ve TDB üzerinde gizlenen zararın belirlenmesi ve TBD aracılığı ile kullandırılan kredilerin denetlenebilmesi açısından TDB'nin tasfiye edilmesi veya şubeye dönüştürülmesi uygun bulunmuş ve bu husus 28.11.2000 tarih ve 2209 sayılı yazı ile Bankaya iletilerek, Bankanın mali bünyenin iyileştirilmesine yönelik olarak alınması gerekli görülen diğer tedbirlere ilaveten, Trade Deposit Bank'ın tasfiye edilerek veya şubeye dönüştürülerek Bankanın gerçek mali bünyesinin netleştirilmesi talimatı verilmiştir.

Bankadan alınan 14.12.2000 tarihli yazıda, Aralık ayının ilk haftası içerisinde, Trade Deposit Bank'ın tasfiyesine başlandığı ve bu tarih itibariyle bu Bankadaki tüm aktif ve pasif hesapların Banka kayıtlarına aktarıldığı, bunun yanında bu Banka ile yapılan forward işlemlerinin de tasfiyesine başlanmış olduğu ve Aralık ayı içerisinde sonuçlandırılacağı ifade edilmiştir.

Bankanın söz konusu yazısı üzerine, Bankaya gönderilen 22.12.2000 tarih ve 2943 sayılı yazı ile, 28.11.2000 tarihli yazıda kastedilenin, TDB nezdindeki depoların Bankaya nakit girişi sağlayacak şekilde tasfiye edilmesi olduğu, nakdi giriş sağlanmadan gerçekleştirilen kaydi birleşmenin Bankanın mali bünyesine olumlu anlamda bir katkısının olmayacağı, bu nedenle herhangi bir nakit tahsilat yapılmaksızın ayrı bir tüzel kişiliği olan TDB'nin aktif ve pasif hesaplarının Banka kayıtlarına alınmasının uygun görülmediği ifade edilmiştir.

Kurumumuzca Bankaya verilen talimatlarda Bankalar Kanununa aykırı herhangi bir husus bulunmamaktadır.

DEVLET
TARİH 13.12.2001
SAYI 4019

Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA Tel.: (312) 455 66 00 Faks: (312) 424 17 46

2- Egebank, Yurtbank ve Sümerbank örneklerinde net bir şekilde görüldüğü ve bu bankaların off-shore işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen murakıplık raporlarında açıklandığı üzere, Türkiye'deki bankalar, off-shore bankalar adına mevduat toplamakta ve hatta bu işlemler Türkiye'deki bir şube üzerinden yürütülmektedir. Türkiye'deki Banka ile off-shore banka arasında gerçekte bir para hareketi olmamakta, işlemler tamamen kaydi olarak yürütülmektedir. Off-shore hesabı açtıran mudi Bankanın Türkiye'deki herhangi bir şubesine gittiğinde parasını doğrudan bu şubeden almaktadır. Bu durumda, şayet off-shore bankanın hesapları yetersiz ise Türkiye'deki Banka off-shore bankaya depo yapmakta ya da kredi açmaktadır. Özetle, Banka topladığı off-shore mevduatı Türkiye'deki herhangi bir şubesinden ödemektedir. Nitekim, yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen murakıp raporlarında İktisat Bankası A.Ş. tarafından TDB adına mevduat toplandığı ve TDB'deki mevduat çekilişlerinin Bankaca yapılan depolarla karşılandığı tespitlerine yer verilmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşıldığı üzere, TDB'nin aktif ve pasiflerinin İktisat Bankasının bir şubesine devredilmesine izin verilmesi suretiyle kamu zararına neden olunduğu iddiası tamamen mesnetsizdir. Kaldı ki, Kurumumuz tarafından verilen talimat devredilen pasiflerin aktif karşılığı olmaksızın devredilmesine imkan vermemektedir. Şayet devredilen bir pasif kalem aktif karşılığı olmaksızın devredilmiş ise bunun sorumluluğu devir işlemlerini gerçekleştiren Banka yetkililerine aittir.

Diğer taraftan, bahse konu devir işlemleri bankalar yeminli murakıplarınca incelenmekte olup, tespit edilen mevzuata aykırı işlemlere ilişkin olarak Bankalar Kanununun amir hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler tesis edilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

R.Engin AKÇAKOCA
Başkan

Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA Tel.: (312) 455 66 00 Faks: (312) 424 17 46